

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ALBA
CASA CORPULUI DIDACTIC ALBA
Alba Iulia , Str. Gabriel Bethlen, nr. 7, Cod 510009
Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101
Web: www.ccdab.ro e-mail: ccdab@yahoo.com

În cadrul activităților de formare continuă a personalului didactic,
Casa Corpului Didactic Alba
organizează:

SIMPOZIONUL
„Educație pentru dezvoltare durabilă a României
- în context european”
ediția a VI-a, 28 noiembrie 2014

INSTITUȚII PARTENERE

UNIVERSITATEA “1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
CONSILIUL JUDEȚEAN AL JUDEȚULUI ALBA
INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ALBA
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ALBA

LOCUL DE DESFĂȘURARE:

Casa Corpului Didactic Alba, în data de 28 noiembrie 2014.

SCOPUL:

Pornind de la idealul educațional al școlii românești de a asigura “dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creatoare” (Legea Învățământului, 1995, art.3) și misiunea fundamentală a educației de a ajuta pe fiecare individ să fie util lui și apoi societății, iar ca urmare a instruirii sale să fie capabil să ducă o viață prosperă –ca rezultat al muncii lui - și să nu fie o povară pentru societate, simpozionul își propune:

- facilitarea dezvoltării rețelelor, a legăturilor, a schimburilor și a interacțiunii dintre diferiții factori interesați din domeniul educației pentru dezvoltare durabilă a României - în context european (EDDR);
- să valorifice și să promoveze potențialul creativ și inovator al cadrelor didactice și al elevilor prin exemplele de bună practică utile dezvoltării durabile a României - în context european.

ARGUMENT:

Simpozionul „Educație pentru dezvoltare durabilă a României - în context european” este parte a activităților de formare continuă a personalului didactic urmărind să:

- familiarizeze cadrele didactice, elevii și societatea cu obiectivele dezvoltării durabile;
- încurajeze creșterea calității predării și învățării în cadrul EDDR;
- ajute cadrele didactice să facă progrese și să realizeze Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului prin intermediul eforturilor specifice ale EDDR;
- ofere cadrelor didactice noi posibilități de a încorpora EDDR în procesele de reformă a educației;
- sporească atractivitatea profesiei de cadru didactic prin diminuarea sentimentului inutilității muncii didactice pentru comunitatea din care fac parte elevii;
- identifice și promoveze specificul cultural și spiritual a spațiului carpato-danubiano-pontic punându-l în valoare ca resursă a dezvoltării și prosperității comunităților autohtone;

- readucă dascălul în centrul vieții comunității, un exponent de încredere, prin identificarea acestuia cu interesele comunității. Cadrul didactic să-și găsească utilitatea în comunitate, să fie un inițiator, promotor și catalizator al forțelor latente locale și să devină capabil de a le pune în valoare în vederea bunăstării comunității;

- conserve unitatea culturală și spirituală a spațiului carpato-danubiano-pontic și afirmarea identității acestuia în spațiul european;

- îmbunătățească accesul la educația de bază, de calitate, în concordanță cu EDDR;

- reorienteze programele de educație existente în vederea dezvoltării durabile a României - în context european ;

- inițieze și asigure programe de formare pentru dezvoltarea durabilă a României - în context european (DDR);

- faciliteze înțelegerea și conștientizarea publică privind impactul educației pentru dezvoltare durabilă a societății asupra vieții noastre de zi cu zi și să faciliteze înțelegerea modului în care această educație și cunoaștere științifică ecologică poate contribui la dezvoltarea unei societăți mai prospere, echitabile, sănătoase și mai tolerante;

- aducă în centrul atenției cadrelor didactice, elevilor și societății implicațiile sociale ale neglijării educației pentru dezvoltare durabilă.

Cum de altfel este firesc o astfel de temă de la bun început poate declanșa o mulțime de nedumeriri și întrebări; un șir de „De ce-uri?”. Fără a avea pretenția epuizării subiectului, schițăm în Anexa nr. 1 **câteva** întrebări și răspunsuri necesare focalizării lucrărilor simpozionului în folosul renașterii economice și morale a acestui spațiu carpato-danubiano-pontic.

GRUPUL TINTĂ: simpozionul se adresează tuturor cadrelor didactice și elevilor preocupați de dezvoltarea durabilă a României.

TEMATICĂ

1. Mediul în viața omului. Abordări cetățenești europene și românești.

2. Educației pentru dezvoltare durabilă a României și profesia didactică.

3. Cunoașterea elevilor, etapă premergătoare necesară în procesul de educație pentru dezvoltare durabilă. Identificarea capacităților și a posibilităților profesionale ale elevilor de a contribui la dezvoltare durabilă a locurilor natale.

4. Performanțe educaționale din punctul de vedere al Educației pentru dezvoltare durabilă a României.

Calitate – performanță – utilitate – valoare în UE.

Calitate – performanță – utilitate – valoare în România.

5. Strategia personală și profesională a cadrului didactic în contextul activității didactice de specialitate în funcție de criteriile de calitate și performanțe educaționale ce reies din Strategia UNECE pentru Educația pentru Dezvoltare Durabilă. Strategii didactice utile și eficiente în sprijinul Educației pentru dezvoltare durabilă a României.

6. Educației pentru dezvoltare durabilă a societății românești și gestionarea timpului școlar.

7. Educația pentru dezvoltare durabilă a locurilor natale ca motivație a învățării.

8. Strategii didactice de evaluare în sprijinul EDDR

Elemente de deontologie a evaluării educaționale în context european și românesc.

Evaluarea elevilor în contextul dezvoltării durabile a societății românești.

9. Integrarea Educației pentru dezvoltare durabilă în contextul local.

Cunoașterea comunității autohtone și a aspirațiilor pentru dezvoltare durabilă. Cunoașterea nevoilor comunității românești

Activități curriculare și extracurriculare în contextul local utile dezvoltării durabile a societății românești .

10. Tehnici informaționale și de comunicare în EDDR. Calculatorul – mijloc și nu scop în învățământ

11. Transformarea educației în resursă de bază a modernizării și dezvoltării durabile a României.

SECTIUNI:

- I. Referate și comunicări.
- II. Proiecte, parteneriate, schimburi de experiență - exemple de bună practică, de creativitate didactică.

Proiectele pot fi realizate și de echipe de elevi dar coordonate de un profesor; se încurajează prezentarea proiectelor practice și utilizate la clasă sau în comunitate pentru a favoriza dezvoltarea durabilă a comunităților autohtone.

ECHIPA DE ORGANIZARE:

Profesor Deák-Székely Szilárd Levente, Director Casa Corpului Didactic Alba

Profesor Sandea Dorin, Inspector Școlar General ISJ Alba

Profesor metodist Nandrea Maria

Profesor metodist Oros Ligia Elena

Profesor metodist Comaniciu Cristina

Profesor metodist Jude Laurențiu

Coordonator al simpozionului: Profesor metodist Jude Laurențiu

REGULAMENT DE PARTICIPARE:

Perioada de desfășurare a simpozionului este din data de 01.11.2014 – 28.11.2014. Lucrările simpozionului se vor desfășura în data de **28 noiembrie 2014** la Casa Corpului Didactic Alba.

a.Înscrierea participanților:

1. La acest simpozion pot participa specialiști în DDR, cadre didactice și elevi cu prezentări ale preocupărilor lor în domeniul Dezvoltării durabile a României și Educației pentru dezvoltare durabilă a României, constând în :

- eseuri, referate și comunicări pe teme de DDR și EDDR;
- comunicări pe teme de proiecte, parteneriate, schimburi de experiență naționale și internaționale - exemple de bună practică, de creativitate didactică în DDR și EDDR;
- prezentări Power Point Power Point, din domeniul DDR și EDDR;
- experimente și observații DDR și EDDR;
- afișe, postere, lucrări, creații artistice cu teme DDR și EDDR .

2. Pentru organizarea activității simpozionului vă rugăm să trimiteți începând cu data de 10.11.2014 și până la data de 24.11.2014, la adresa: Casa Corpului Didactic Alba, Alba Iulia , Str. Gabriel Bethlen, nr. 7, Cod 510009, Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101, E-mail: ccdab@yahoo.com cu scriere la „Subject” a mesajului „pentru simpozion Dezvoltare Durabilă” conform Anexei nr. 2 :

- lucrările pentru simpozion;
- fișa de înscriere (Anexa nr. 2) ce cuprinde și acordul autorului / autorilor pentru publicarea materialelor pe site-ul CCD Alba;

3. Lucrările care nu respectă condițiile de tehnoredactare și nici tematica propusă nu vor fi admise la simpozion. Iar autorii nu vor primi diplome de participare.

4. Lucrările nu se restituie.

5. Participanții, cu lucrările acceptate de comisia de jurizare, vor primi diplome de participare.

6. Comisia de jurizare va stabili ce lucrări vor fi publicate.

b.Depunerea lucrărilor se va face până la data de **24 noiembrie 2014**.

Lucrările vor fi trimise în format electronic, prin e-mail ca fișier atașat (inclusiv prezentările cărților, prezentările PowerPoint nu mai mari de 4 MB), până în 24 noiembrie 2014. Fișa de

înscrisoare (Anexa nr. 2) și lucrarea în formă listată pe hârtie se aduc personal sau prin reprezentant la sediul CCD Alba. Autorii se vor interesa dacă lucrarea și fișa de înscriere au ajuns la destinație.

c. Redactarea lucrărilor:

Lucrarea integrală maxim 5 pagini (plus un rezumat de 1/2 pagină) Microsoft Word 2003, format A4.

TITLUL: Arial de 14 pt; bold aliniat centrat.

NUMELE ȘI PRENUMELE AUTORULUI/AUTORILOR (maxim 2 autori), instituția unde își desfășoară activitatea, specialitatea cu Arial de 12 pt; aliniat dreapta. Nu va fi folosită scrierea cu majuscule.

TEXTUL LUCRĂRII: Arial de 12 pt; distanța dintre rânduri de 1pt; aliniere justify (stânga –dreapta 2,5; sus-jos 2,5).

BIBLIOGRAFIA: se vor consemna (3-4 titluri) la sfârșitul lucrării în următoarea ordine: nume, prenume, autor, titlul lucrării, oraș, editura, an.

Lucrările primite se vor constitui într-o colecție cu ISSN. ISSN pentru simpozion este 2069 – 296x.

Vă rugăm să folosiți semnele diacritice corespunzătoare limbii române.

Vă rugăm nu introduceți note de subsol și nu numerotați paginile. Lucrările care nu respectă condițiile de tehnoredactare nu vor intra în procesul de jurizare și nu vor fi publicate .

Organizatorii așteaptă lucrări practice, originale, de creativitate, aplicabile în contextul local!

ORGANIZARE:

- Materialele vor fi prezentate, fără a depăși 10 minute. Prezentările pot fi realizate în PowerPoint, inclusiv cărțile.
- Organizatorii vă pun la dispoziție calculatoare videoproiectoare, ecran.
- Cadrele didactice pot opta și pentru participarea indirectă!
- Diplomele vor fi acordate tuturor participanților, care au întrunit condițiile menționate mai sus.
- Cheltuielile de transport până la Alba Iulia și retur vor fi suportate de participanți.

PERSOANE DE CONTACT:

1. Casa Corpului Didactic Alba, Alba Iulia , Str. Gabriel Bethlen, nr. 7, Cod 510009, Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101, E-mail: ccdab@yahoo.com
2. Profesor metodist Jude Laurențiu, E_mail: judelaurentiu@yahoo.com
3. Profesor metodist Oros Ligia Elena, e_mail: ligia_oros2003@yahoo.com
4. Profesor metodist Nandrea Maria, e_mail: monicanan2003@yahoo.com

Director CCD Alba
Prof. Deák-Székely Szilárd Levente

ARGUMENT

„Cu mâine zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi
Și ai cu toate astea-n față
De-a pururi ziua cea de azi.”

(*Cu mâine zilele-ți adaogi...* de [Mihai Eminescu](#))

Pe axa timpului, ce vine de la începuturile omenirii, trecând prin secolul al XXI-lea spre viitor incert, în fiecare punct al ei avem un „azi” și o societate „contemporană” a aceluia azi, în care oamenii își trăiesc propriul prezent. Pe axa timpului reperul „contemporan” devine relativ, indicând o „pururi ziua de azi”, pentru un „azi al acțiunii”. Pe axa timpului „contemporaneitatea” este producătoare de schimbări, este „motorul” care caută să revoluționeze toate vechile domenii ale societății, de la domeniul cunoașterii științifico-tehnice până la domeniul spiritual. Decide asupra evoluției omenirii, prin consecințele acțiunilor „contemporanilor” de azi asupra destinului oferit „contemporanilor” de mâine.

Permanenta relativă societate contemporană (oriunde ar fi: antichitate, ev mediu etc.) cunoaște prin trăitorii ei o dorință „vitală de a crește”, de a se afirma ca și competentă în a-și ocupa propriul loc în multimilenara existență a umanității, prin desprinderea de trecut (de multe ori în mod revoluționar) și de a-și construi „o nouă identitate”. Acest „nou” contemporan devine istorie în raport cu următoarea contemporaneitate de pe axa timpului.

Este cert, dovedit prin însăși existența noastră, „contemporanii” în oricare secol s-ar afla, pentru a-și crea propria identitate, nu au fost nici incompetenți și nici nu au pornit de la zero ci au valorificat în mod competent moștenirile „contemporanilor de ieri”. La rândul lor „contemporanii de azi” lasă moștenire „contemporanilor de mâine” propriile realizări, bune sau rele. Evoluția omenirii de-a lungul secolelor, coagulează un traseu cultural, cu o anumită durabilitate și continuitate, chiar unitate, cu toate că au diferite „pălării divers colorate” pentru a da identități noi „contemporanilor” respectivi. Aspectele culturale agățate, sunt efemere și se pierd repede pe axa timpului, odată cu moda secolului respectiv, iar lumea le-a uitat.

Instrucția și educație se armonizează cu „contemporaneitatea de moment” eliminând elemente instructiv educative disonante cu noua „pălărie”, reajustând altele, împrumutând vremelnic altele noi, păstrând totuși un anumit trunchi comun ce translatează peste contemporaneități.

Dezvoltarea economică progresivă, secol după secol, este o dovadă că școala, în esența ei instructiv-educativă, a format absolvenți competenți, activi, receptivi față de nou și care singuri sau în echipă au contribuit la progresul omenirii. Marile descoperiri, chei de boltă ale științelor exacte, au fost realizate în secolele trecute de oameni formați de către școlile de atunci; școli ce au format oameni de știință, cercetători, etc. cu care omenirea și azi după sute de ani se mândrește, apreciind competențele pe care școala de atunci a reușit să le implementeze.

„ Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi și nouă toate;
Ce e rău și ce e bine
Tu te-ntreabă și socoate;
Nu spera și nu ai teamă,
Ce e val ca valul trece;
De te-ndeamnă, de te cheamă,
Tu rămâi la toate rece.”

.....”
(*Glossa* de [Mihai Eminescu](#))

Nici secolul al XXI-lea nu face excepție pentru contemporanii lui preocupați să-și inventeze propria identitate. Mult mai grăbiți, fără răbdare cu curgerea timpului, dornici de schimbări profunde și rapide, cu o viteză a schimbărilor într-o creștere exponențială, creștere ce revoluționează toate domeniile, inclusiv instrucția și îndeosebi educația. Instrucția și educația secolului XXI vine cu noi enunțuri, cu o nouă pedagogie a unui demers didactic „integrat”, „centrat pe elev” și „incluziv” toate într-o abordare inter/transdisciplinară care să țină cont de posibilitățile reale ale elevului de a „performa”, de a deveni competent, într-o societate a viitorului complexă și imprevizibilă - așa cum noi contemporanii ne-o imaginăm (cum de fapt și-a imaginat tot timpul viitorul orice „contemporan” de-a lungul timpului). Nu este exclus ca, o viteză crescută să favorizeze apariția și a unor „derapaje pe măsură”, ce să pună probleme majore de existență a omenirii.

Aceste temeri (pe care le-au avut și alți contemporani ai secolelor trecute și care au o justificare istorică prin dispariția unor culturi și civilizații), au adus un nou concept în atenția omenirii, privind o nouă orientare a acțiunilor societății umane contemporane spre o dezvoltare durabilă.

Școala, după un derapaj care a „aruncat” peste graniță un număr imens de absolvenți valoroși, va trebui să-și reorienteze activitatea educativ-instructivă spre dezvoltarea durabilă a societății dezvoltând elevilor abilități, deprinderi și competențe cu care absolvenții să poată participa în mod real la dezvoltarea societății și nu în ultimul rând se cer educației comportamente implementarea de atitudini constructive (cum de fapt s-a întâmplat și în secolele trecute când alți absolvenți au fost cei ce au contribuit la progresul social-economic autohton). Evident că toate cele prezentate anterior nu pot fi realizate în absența cunoștințelor și aici școala are obstacole imense ca urmare a raportului subunitar dintre timpul cu o curgere imuabilă aflat la dispoziția omului și cantitatea de informație existentă la un moment dat; cantitate de informație pe care, la comanda „contemporanilor”, cadrele didactice trebuie să o transforme în cunoștințe, atitudini, priceperi și deprinderi acumulate în „ghiozdanul” elevului. Raportul limitativ timp/achiziții aduce în fața instituțiilor de învățământ, ca probă hotărâtoare a competenței acestora, capacitatea de a selecta din noianul informațiilor existente la un moment istoric dat, pe acelea pe care tinerii în viața lor biologică vor avea timp să le transforme în cunoștințe, atitudini, priceperi și deprinderi ce vor putea să le utilizeze efectiv în viața reală, fiindu-le necesare lor și urmașilor lor pentru ca societatea în care trăiesc să prospere, și ei să prospere odată cu ea.

Timpul trecut este un bun pierdut, dacă nu l-ai trăit cum ai fi vrut...! Marea problemă de viață, pe care puțini pot să o rezolve, este că „nu știm ce trebuie să fi vrut” decât atunci când ni s-a epuizat „timpul ce ni s-a dat” și poate nici atunci. Un motiv al incapacității de a rezolva această problemă, constă și în lipsa unui sistem de referință acceptabil, cu toate că el există. Acest sistem de referință este „axa timpului”, pe care indivizii izolați sunt implacabili muritori, nemuritori sunt numai cei ce trăiesc pentru urmașii, și urmașii urmașilor lor.

Timpul ca resursă epuizabilă pentru viața unui om, intervine drastic ca factor limitativ și nu-i mai permite individului să-l mai recupereze dacă la irosit folosindu-l pentru achiziții inutile. Nu poate fi depus la bancă pentru a fi folosi mai târziu! Gestionarea eficientă a timpului ca resursă ne obligă să avem o viziune pe termen lung asupra utilului și inutilului în instrucția și educația unui tânăr aparținând unei „societăți contemporane” ce se vrea prosperă. Procesul de identificarea utilului și inutilului este condiționat de existența unui sistem de referință, care nu poate fi altul decât „axa timpului” cu sensul: cauză prezentă – cu efect în viitor. „Contemporanii” hotărăsc pe termen lung soarta urmașilor urmașilor lor. „Contemporanii” aleg: regresul comunității, în cel mai rău caz extincția ei; sau evoluția spre o dezvoltare durabilă

În mod obiectiv o școală normală va forma mentalități, va implementa acele cunoștințe și dezvoltă atitudini, abilități, priceperi și deprinderi valabile pe termen lung pentru a asigura sustenabilitatea dezvoltării societății.

Factorul limitativ, timpul, ne sancționează dacă prin instrucție și educație dezvoltăm competențe la voia întâmplării, acumulăm cunoștințe în mod haotic și formăm abilități și deprinderi ce nu contribuie la prosperitatea omenirii. Nici experimente didactico-pedagogice ratate nu sunt acceptabile pentru că timpul și oamenii nu mai pot fi recuperați; axa timpului nu ne mai permite întoarcerea în timp, să o luăm din nou de la capăt de unde s-a greșit.

Când rătăcești pentru a-ți regăsi drumul te întorci de unde a-i plecat, plătind cu timpul pierdut și tot ceea ce ține de acel timp pierdut!

Diminuarea numărului de reîntoarceri posibilă printr-o viziune de ansamblu asupra unei dezvoltării durabile viitoare socio-economice a omenirii, pe termen lung și foarte lung.

Se subînțelege că: dezvoltarea durabilă nu trebuie implementată prin noi generații de sacrificiu, ci printr-o convergență de acțiuni ce să faciliteze dezvoltarea economică a societății în care tinerii în prezent și urmașii lor să-și găsească cu mulțumire locul. Evident pentru aceasta tinerii încă de pe băncile școlii trebuie să cunoască constrângerile ecologice a spațiului în care trăiesc: respectul pentru semenii săi indiferent de cultura acestora, munca pentru prosperitate, protecția mediului și să devină competenți în aplicarea acestora

În noua organizare mondială, prosperitatea individului și comunității în prezent și în viitor, este condiționată de o educație pentru dezvoltarea durabilă ce presupune formarea de mentalități vitale pentru dănuirea omenirii; prin înțelegerea problemelor socio-economice individuale și colective pe termen lung, înțelegere ce va duce la formarea de competențe ce să-i permită individului să identifice soluții personale și colective sustenabile, adaptate la contextul actual și viitor.

Educația pentru dezvoltare durabilă ca și concept vine să corecteze un „derapaj” din trecut al educației și instrucției, reorientând instrucția și îndeosebi educația pe un nou parcurs de învățare util, coerent și complet pentru succesul elevului ca adult într-o „contemporaneitate a lui” aflată mai târziu pe „axa timpului”. Instrucție și educație ghidată de principiile dezvoltării durabile, sintetic puse de Delavrancea în gura lui Ștefan cel Mare „Țara n-a fost a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu e a voastră, ci a urmașilor voștri și a urmașilor urmașilor voștri în veacul vecilor...” (text adaptat). Realizarea acestei corecții a „derapajului” posibilă numai cu cadre didactice conștiente de „deplasarea contemporaneității” pe axa timpului odată cu capacitatea de a identifica firul constituit prin împletirea valorilor reale educative, fir ce vine din trecut, trecând prin prezent, ca bază pentru viitor. Altfel vom trece dintr-un derapaj în altul...

„Contemporaneitatea”, oricare ar fi ea, nu a găsit o variantă optimă general acceptată a dezvoltării durabile, a fost și este deschisă pentru a recepta variante probabile, cu căderi, urmate de ridicări și mers-uri mai departe, pentru că timpul nu stă și „contemporaneitățile” se succed, în paralel cu viziunile corespunzătoare asupra „binelui social”. Cadrele didactice ca și contribuabile la acest bine social, nu pot rămâne indiferente și în afara acestor confruntări de idei cu consecințe majore asupra societății umane, asupra prosperității noastre. Astfel că un simpozion pe această temă, ca deschizător de noi orizonturi de gândire, ca o redeschidere de energii autentice, constructive, ce vin din trecut spre viitor, este bine venit, cu un efect de formare continuă pe termen lung.

Simpozionul „Educație pentru dezvoltare durabilă a României - în context european” (EDDR) este parte a activităților de formare continuă a personalului didactic urmărind să:

- familiarizeze cadrele didactice, elevii și societatea cu obiectivele dezvoltării durabile;
- încurajeze creșterea calității predării și învățării în cadrul EDDR;
- ajute cadrele didactice să facă progrese și să realizeze Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului prin intermediul eforturilor specifice ale EDDR;
- ofere cadrelor didactice noi posibilități de a încorpora EDDR în procesele de reformă a educației;

- sporească atractivitatea profesiei de cadru didactic prin diminuarea sentimentului inutilității muncii didactice pentru comunitatea din care fac parte elevii;
- identifice și promoveze specificul cultural și spiritual a spațiului carpato-danubiano-pontic punându-l în valoare ca resursă al dezvoltării și prosperității comunităților autohtone;
- readucă dascălul în centrul vieții comunității, un exponent de încredere, prin identificarea acestuia cu interesele comunității. Cadrul didactic să-și găsească utilitatea în comunitate, să fie un inițiator, promotor și catalizator al forțelor latente locale și să devină capabil de a le pune în valoare în vederea bunăstării comunității;
- conserve unitatea culturală și spirituală a spațiului carpato-danubiano-pontic și afirmarea identității acestuia în spațiul european;
- îmbunătățească accesul la educația de bază de calitate în concordanță cu EDDR;
- reorienteze programele de educație existente în vederea dezvoltării durabilă a României - în context european ;
- inițieze și asigure programe de formare pentru dezvoltarea durabilă a României - în context european (DDR);
- faciliteze înțelegerea și conștientizarea publică privind impactul educației pentru dezvoltare durabilă a societății asupra vieții noastre de zi cu zi și să faciliteze înțelegerea modului în care această educație și cunoaștere științifică ecologică poate contribui la dezvoltarea unei societăți mai echitabile, sănătoase și mai tolerante;
- aducă în centrul atenției cadrelor didactice, elevilor și societății implicațiile sociale ale neglijării educației pentru dezvoltare durabilă.

Cum de altfel este firesc o astfel de temă de la bun început poate declanșa o mulțime de nedumeriri și întrebări, un șir de „De ce-uri?”. Fără a avea pretenția epuizării subiectului, schițăm câteva întrebări și răspunsuri necesare focalizării lucrărilor simpozionului în folosul renașterii economice și morale a acestui spațiu carpato-danubiano-pontic.

I. De ce dezvoltare durabilă?

„Criza prin care trece omenirea în acest început de secol nu se rezumă doar la probleme economice. Societatea actuală resimte o pierdere a valorilor spirituale și pare să împingă oamenii spre o viață automatizată, care înăbușește trăirea... omul ajunge, poate mai repede ca oricând, să se întrebe care este rostul vieții sale.” (Teodor Nițu). Ca urmare criza mondială actuală este un rezultat al unor evoluții economice și sociale generate de o insuficientă capacitate predictibilă a specialiștilor privind consecințele acțiunilor umane asupra viitorului planetei Pământ, datorită unor mari deficiențe într-o educație pentru dezvoltare durabilă a omenirii.

Schimbările din secolele trecute, realizate sub presiunea marilor descoperiri științifice, au produs mari distrugerii în culturile și civilizațiile populațiilor cu efecte care pun sub semnul întrebării, în timp, însăși dăinuirea omenirii. Presiunea acestor noutăți ale progresului a dus la transformări creatoare de noi nevoi și motivații în paralel cu dispariția altora; au apărut valori iar alte entități și-au pierdut valoarea. Rapiditatea cu care aceste schimbări s-au derulat nu a mai permis demonstrarea validității și utilității acestora. În prezent diverse organisme internaționale solicită o reevaluare a efectelor acestor transformări, ajungându-se la anumite derapaje cu consecințe negative în ecosistemul în care s-au produs. A apărut în politica mondială un nou concept, cel al Dezvoltării durabile

În mod firesc marile realizări în domeniile științei și tehnicii au indus și-n învățământ schimbările corespunzătoare, noi ierarhii ale valorilor în paralel cu noi tehnologii educaționale, numai cadrele didactice și-au păstrat oficial rolurile și funcțiile de coordonatori și catalizatori ai eforturilor educaționale. Ritmul schimbărilor însă a impus activității cadrelor didactice un dinamism sporit, o distributivitate extinsă față de problemele școlii și ale societății și o adaptare rapidă, personală și profesională, la permanentele noi solicitări determinate de funcționalitatea socială. Comanda politică și socială a momentului istoric respectiv impunea cadrelor didactice o permanentă activitatea de reformare în concordanță cu nevoile celorlalți parteneri sociali și la nivelul de performanță cerut de aceștia. Se impunea o anumită pregătire psihopedagogică, metodică și de specialitate care să promoveze anumite abilități, atitudini, mentalități, competențe etc. care de

multe ori constituiau factori perturbatori ai echilibrului firesc natural în care își derulau existența elevii și părinții.

Ideal ar fi fost ca toate aceste reformări să aibă un caracter anticipativ și util societății, încât:

- să conducă la realizarea unei dezvoltări durabile a societății;
- să anticipeze schimbările politico-sociale;
- să dezvolte competențele profesionale al personalului didactic, competențe de ordin declarativ, practic-aplicativ și contextual cu utilitate la prezent și viitor;
- să formeze cadre didactice capabile de a realiza un demers didactic util elevilor în vederea obținerii succesului școlar și social încât copiii să vină cu dragoste la școală din dorința de a deveni adulți responsabili, autonomi, de succes personal, utili societății și ca urmare mulțumiți, într-o comunitate prosperă.

Din punct de vedere istoric suntem din nou într-un moment când se redirecționează viitorul: Suntem în epoca în care se impune un nou concept „Dezvoltarea durabilă (DD)” care în mod firesc va declanșa noi reforme în învățământ și societate.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene (2001) și Noua Strategie de Dezvoltare Durabilă (2006) urmărește, alături de Strategia de la Lisabona pentru creștere economică și locuri de muncă, să contribuie la o Europa mai prosperă, mai curată și mai corectă.

Tratatul Uniunii Europene prevede integrarea dezvoltării durabile în toate politicile europene, astfel încât acestea să contribuie de-o manieră integrată la îndeplinirea obiectivelor economice, sociale și de mediu.

Pe plan european s-a pornit la regândirea învățământului în sensul dezvoltării durabile a societății. În 2005, la Vilnius, miniștrii responsabili cu educația și cu mediul din țările UNECE (United Nations Economic Commission for Europe) printre care și România, au adoptat într-o întâlnire la nivel înalt Strategia UNECE pentru Educația pentru Dezvoltare Durabilă. La întâlnire a fost lansat și Deceniul Națiunilor Unite de Educație pentru Dezvoltare Durabilă.

„Viziunea noastră asupra viitorului este a unei regiuni care promovează valori comune precum: solidaritatea, egalitatea și respectul reciproc dintre oameni, țări și generații. Este o regiune caracterizată prin dezvoltare durabilă, vitalitate economică, justiție, coeziune socială, protecția mediului și managementul resurselor naturale, astfel încât să satisfacă nevoile generației prezente fără compromiterea capacității viitoarelor generații de a-și satisface nevoile. Educația, pe lângă faptul că este un drept al omului, este o premisă pentru obținerea dezvoltării durabile și un instrument esențial pentru o bună administrare, pentru adoptarea unor decizii în cunoștință de cauză și promovarea democrației. De aceea, educația pentru o dezvoltare durabilă poate ajuta să transforme perspectiva noastră în realitate. Educația pentru dezvoltare durabilă dezvoltă și îmbunătățește capacitatea indivizilor, a grupurilor, a comunităților, organizațiilor și a țărilor de a, gândi și a acționa în favoarea dezvoltării durabile. Ea poate genera o schimbare în mentalitățile oamenilor, potențând capacitatea acestora de a crea o lume mai sigură, mai sănătoasă și mult mai prosperă, îmbunătățind astfel calitatea vieții. Educația pentru o dezvoltare durabilă oferă o abordare critică, un grad sporit de conștientizare și puterea de a explora și dezvolta noi concepte, viziuni, metode și instrumente.” (citată din *Strategia UNECE pentru Educația pentru Dezvoltare Durabilă adoptată la Întâlnirea la nivel înalt a miniștrilor mediului și educației de la Vilnius, Lituania, ONU, 2005.*)

Strategia UNECE reprezintă un instrument practic pentru promovarea dezvoltării durabile prin intermediul educației. La Vilnius, a fost adoptat totodată cadrul de implementare al strategiei și a fost înființat un comitet de conducere și un grup de experți pentru indicatori pentru coordonarea și revizuirea implementării strategiei.

Obiectivul strategiei este de a încorpora temele cheie ale dezvoltării durabile în toate sistemele de educație. Aceste teme includ o varietate de subiecte, precum eradicarea sărăciei, pacea, etica, democrația, justiția, securitatea, drepturile omului, sănătatea, echitatea socială, diversitatea culturală, economia, protecția mediului, managementul resurselor.

Deceniul 2005 – 2014 a fost declarat Deceniul Națiunilor Unite de Educație pentru Dezvoltare Durabilă, fapt ce subliniază importanța mondială a acestui demers didactic cu un impact profund asupra culturii contemporane și are drept obiectiv general integrarea principiilor, valorilor și practicilor specifice dezvoltării durabile în toate aspectele educației și învățării, cu scopul de a încuraja modificările de comportament care să ducă la crearea unui viitor durabil în ceea ce privește integritatea mediului, viabilitatea economică și o societate dreaptă pentru generația actuală și pentru cele viitoare, ce va să vină!

II. De ce dezvoltare durabilă a României?

„Trăim într-o lume cu o mie de posibilități sau niciuna. O lume în care am ajuns să uităm cine suntem. Trebuie să începem cu noi, să redescoperim ce-i al nostru. Valorile, tradiția, cărțile cu care am crescut.” (M. Pâslaru)

Într-adevăr în ultimii ani preocupați de diversele integrări în diverse culturi, s-a intrat într-un șir de derapaje și s-a uitat de propria noastră cultură, de propriile noastre idealuri, încât s-a reușit implementarea unui haos cultural cu pseudo-nevoile și pseudo-valorile corespunzătoare care vor asigura un viitor dificil și nesigur generațiilor viitoare.

Fără a avea pretenția epuizării listei cu dificultățile cu care se confruntă în prezent societatea românească, din lunga listă identificăm câteva cu consecințe majore:

- o scădere drastică a populației tinere, apte de muncă, însoțită de scăderea calității pregătirii profesionale a acesteia;

- un atac cultural și economic fără precedent asupra satelor, ce pune în pericol însăși existența acestora;

- o agresiune pseudoculturală de o forță nimicitoare, creatoare de haos cultural ce duce la dispariția culturii autohtone, la pierderea specificului societății carpato-danubiano-pontice, degingoladă morală, prăbușire economică și sărăcie;

- transformarea mediului înconjurător de multe ori într-un coș de gunoi, cu resturi nereciclabile, ce pun în pericol însăși existența vieții în biotopul respectiv, ca urmare a transformărilor ireversibile a ecosistemelor;

- o criză morală a locuitorilor acestui spațiu geografic, fără precedent în istorie.

O mare parte din aceste dificultăți au fost inexistente în colectivitățile umane autohtone, într-un trecut destul de apropiat, datorită unei dezvoltări culturale durabile spontane cu un rol stabilizator și benefic în funcționarea sistemului social și economic, îndeosebi în mediul rural. „Analiza visurilor i-a arătat lui Jung că inconștientul nostru este bântuit de teme mitologice, de zei și de diavoli, de uriași, de magicieni, de strigoi. Aceste imagini, pe care Jung le numește **arhetipuri**, se regăsesc în toate religiile primitive, în poveștile cu zâne, în legendele tuturor folclorurilor. Astfel, inconștientul nostru ar fi cufundat <<în sufletul colectiv istoric>>. El ar moșteni aceste imagini ancestrale, venite din cele mai îndepărtate epoci și care, de la nașterea noastră, ar fi prezente în fiecare dintre noi. Inconștientul nostru ar purta urmele nu numai ale conflictelor pe care le-am trăit în copilăria noastră personală, dar și ale angoaselor celor mai îndepărtate ale omenirii în cursul istoriei sale.” (A.Vergez, D.Huisman, *Curs de filozofie*, Ed. Humanitas, 1995). „Din moment ce nu există colectivitate fără mintal colectiv și fără concluzii reflexive, înseamnă că nu există societate fără cultură. Cultura generează obiceiuri sau uzanțe care au un rol social precis și important în <<funcționarea>> sistemului social total... între indivizi ca personalități, actori sociali și societate, cultura este placa turnantă sau placenta care leagă cele două categorii... Sociologic, cultura trebuie considerată ca unul dintre cei mai importanți factori de progres ai unei societăți” (G.Cornuțiu, *Sociologie pentru medicină*, Ed.Universității din Oradea, 2008). Evident și propria noastră cultură este adânc și puternic înregistrată în mentalul colectiv și cel individual; cultura autohtonă a fost însușită și învățată în decursul istoriei ca cea mai eficientă formă de adaptare la mediu; de aici rezultă firescul procesului instructiv-educativ de a fi orientat pe drumuri cunoscute bătătorite ale propriei culturi, pentru a nu se consuma în eforturi zadarnice și fără utilitate. Ceea ce s-a întâmplat în ultimi ani este rezultatul firesc a unor încercări de reformare greșite ce au iritat prin consecințe: părinții, elevii, cadrele didactice și societatea. Zădărnicia eforturilor este clar dovedită prin rezultatele instructive și educative. La ce a dus acest haos cultural

este relevant prin rezultatele evaluărilor externe. „Evaluarea realizată în 2006 după metodologia Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în sistemul PISA (Programme for International Student Assessment) pentru performanța generală a tinerilor de 15 ani, situează România pe locul 47 (47 la științe, 48 la lectură și 45 la matematică) din 57 de țări participante, 53,5% din elevii români fiind sub nivelul alfabetizării funcționale. Mediocritatea rezultatelor este mai îngrijorătoare prin raportare la evaluarea PISA din anul 2000, față de care se înregistrează o scădere a performanțelor școlare.” (Proiect, *Strategia integrată de dezvoltare a resurselor umane din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți, 2009-2020*). „Dintre statele UE, România e pe ultimul loc.” (M. Covaci, *Gândul*, 06.12.2007).

Cauza acestor performanțe se regăsește în haosul cultural care a atins și sistemul de învățământ producând confuzii, bulversări și frustrări confirmate printr-un anumit profil al absolventului cu anumite mentalități, atitudini și comportamente. „Absolvenților de învățământ preuniversitar le lipsesc deprinderi de muncă intelectuală autonomă, disciplinată, consecventă, deficitare fiind și aspectele atitudinale, ori legate de curiozitatea de a ști, de interesul de a face mai mult, ca investiție strategică în sine, de a se autoorganiza și a valorifica eficient, pentru sine, resursele avute la dispoziție. Din păcate, aceeași situație se perpetuează nu numai în sistemul formal, dar și la locul de muncă, ori în cadrul non și informal.” (Proiect, *Strategia integrată de dezvoltare a resurselor umane din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți, 2009-2020*) cu consecințe:

- în învățământul superior intrări de slabă calitate, scăderea stachetei exigențelor, ieșiri de slabă calitate care intră în sistemul preuniversitar (cadrele didactice), determină o calitate mai slabă a actului didactic, ș.a.m.d.;
- la locul de muncă angajați noi cu pseudo-competențe dobândite vor lucra conform pregătirii în această nouă cultură a mentalităților, atitudinilor și comportamentelor contraproductive, ce vor frâna, pe cât posibil, buna funcționare a acestora.

Este evident că în prezent este nevoie de o altă educație; rezultatele instructiv-educative ale prezentului și criza economică nu ne mai dă timp de stagnare în starea de haos cultural.

România dorește o „reducere cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică față de statele membre ale UE. ... România dispune de resurse naturale abundente. Acest lucru reflectă moștenirea unică a României și justifică astfel nevoia și bazele unei dezvoltări durabile, astfel încât aceste resurse să poată fi folosite eficient și efectiv în beneficiul generațiilor viitoare.” (citată din Planul național de dezvoltare 2007-2013, Guvernul României, Decembrie 2005).

Noi am trăit un experiment nefericit al bulversării culturale, de aceea re-implementarea conceptului de dezvoltare durabilă în România – cu respectarea specificului cultural autohton - este o șansă unică de diminuare a efectelor factorilor culturali perturbatori și de trecere spre o bunăstare economică a societății.

III. De ce dezvoltare durabilă a României – în context european?

România este europeană din multe puncte de vedere:

- istoric, istoria noastră este legată de istoria Europei. Acest spațiu carpato-danubiano-pontic este unul din leagănele poporului european, iar Dunărea calea de comunicație ce a unit acest spațiu geografic;
- geografic România este așezată aproape în centrul Europei;
- cultural elemente ale culturii și spiritualității spațiului carpato-danubiano-pontic le găsim răspândite în toată Europa;
- economic suntem parte a Uniunii Europene. O mare parte din resursele naturale, din capitalul societăților comerciale și bancare aparțin unor companii străine;
- populațional, o mare parte din forța de muncă a României este expatriată; ca emigranți se află distribuită prin diverse țări europene;
- politic suntem parte a Uniunii Europene. Nu se poate realiza o dezvoltare durabilă a UE dacă părți din UE rămân în urmă;

Cu toate că suntem parte a UE, nu trebuie să uităm că ne învecinăm cu o altă mare putere europeană și asiatică, Comunitatea Statelor Independente, ceea ce ne îndreptățește să dorim să avem o dezvoltare durabilă.

IV. De ce educație pentru dezvoltare durabilă a României – în context european?

Dacă până nu demult tradițiile ne asigurau în mod spontan o anumită dezvoltarea durabilă a societății românești, prezentul, ca urmare a haosului cultural și a evoluției științei și tehnicii, a lăsat tradițiile în uitare, efectul lor benefic fiind de multe ori disprețuit.

Școala este în prezent cea care poate repara greșelile făcute prin procesul instructiv educativ anterior. Calitatea, eficiența și utilitatea procesului instructiv educativ al școlii, a culturii educaționale la un moment istoric dat pentru societatea românească fiind de altfel obiectiv oglindită prin:

- dezvoltarea economică a societății românești;
- moralitatea și evoluția moralității comunităților;
- abilitățile și deprinderile practice ale indivizilor de a acționa în sensul dezvoltării durabile a societății.

V. Evaluarea ca pârgie în învățământ spre eficiență, utilitate, pentru dezvoltarea durabilă a României

Ce poate face învățământul pentru dezvoltarea durabilă a României?

O reșezare a sistemului de referință al calității și performanței demersului didactic educativ- instructiv pe coordonatele: utilității și eficienței și mult mai târziu a competențelor formate. A evalua cu rigurozitate - acordându-le importanță nemeritată - a competențelor inutile, va manipula societatea împingând-o spre dezastru socio-economic. Acordând importanță inutilităților se va rata pregătirea absolvenților pentru viață.

Este evident că este necesară o redefinire a ceea ce înseamnă calitate în învățământ și a performanței în instrucție și educației, urmată de o regândire a:

- instrumentelor de evaluare;
- procesului de evaluare;
- ceea ce trebuie evaluat. ;

Este importantă evaluării calității și performanței în instrucție și educației a elevilor, cât îndeosebi consecințelor evaluării ca proces de evaluare.

Este important să știm: dacă toate acestea pot răspunde la întrebările: Orientează sau nu evaluarea spre o evoluție ce duce la dezvoltarea durabilă a României? Este evidentă prin prosperitatea în creștere a societății?

Nivelul calității și performanței în instrucție și educației atins la un moment dat este măsurabil, într-un sistem de coordonate a căror axe de coordonate au ca mărimi ce vizează utilitatea și eficiența demersului didactic, ce pot fi evaluate ușor prin rezultatele obținute de absolvenți în câmpul muncii, vizibile direct prin:

- dezvoltarea socio-economică a țării ce finanțează pregătirea elevilor, personalului din învățământ etc.;
- utilitatea competențelor formate în crearea unei societăți prospere; prosperitatea comunității;
- prosperitatea absolvenților și a urmașilor urmașilor lor pe termen lung și foarte lung;
- timpul în care se realizează aceste prosperități individuale și comunitare;
- mentalitatea societății.

Sintetic spus: Nivelul calității și performanței în instrucție și educației, eficiența muncii cadrelor didactice, este dată de nivelul de Dezvoltarea Durabilă a Comunității; de prosperitatea acesteia.

.Predarea - învățarea – evaluarea - studiul individual – formarea continuă - gestionarea eficientă a timpului elevului pentru a satisface nevoia intrinsecă de a ști este rezultatul unor procese complexe de cunoaștere necesară adaptării la mediu, demnității personale și utilității acțiunilor, care în afara contextului comunității, sunt fără sens, pentru că derularea acestora cere din partea comunității mari eforturi materiale și financiare.

Școala administrează bunul cel mai de preț al omului – timpul - pe toată durata vieții acestuia. Timpul este o resursă importantă pentru om, irecuperabilă.

Școala prin specificul ei are un control hotărâtor în gestionarea resursei, timp:

- indirect până la moarte. Direcția în care îl formează școala pe om, competențele acumulate în școală, educația de a fi responsabil în acțiunile sale etc. sunt printre altele efectele pregătirii în școală, răspunsurile școlii la comenzile comunității. Răspunsurile credibile ale efectelor școlii pe această direcție ar fi o analiză obiectivă a modului în care absolvenții școlii se încadrează în câmpul muncii, își dezvoltă propriile afaceri, cum prin activitatea lor contribuie la propria bunăstare și la cea a comunității;

- direct asupra a aproape un sfert din viața omului. Prin planurile de învățământ, programa școlară, obiective și conținuturi, descriptori de performanță și evaluările făcute impune elevilor o anumită activitate școlară – la ore și după ore prin activitățile individuale de învățare și temele de rezolvat - și extrașcolară. Utilitatea acestora pentru evoluția viitoare a comunității sunt un indicator direct asupra acestor activități de formare a elevului.

În cazul în care școala irosește timpul elevilor și energia pe activități și evaluări care nu au relevanță pentru traseul lor profesional în viață și care nu reprezintă pentru comunitate viitoare activități utile, sau nu este pregătit să desfășoare activitate producătoare de bunuri pentru comunitate școala ajunge în situația de a lupta împotriva comunității consumând în mod inutil resursele comunității sau în folosul altor comunități. Această situație ciudată și anormală nu este din vina ei ci rezultatul factorilor politici care o direcționează. Utilă ar fi existența unor organisme care să urmărească parcursul profesional al absolvenților și în funcție de aceasta să se facă corecțiile necesare în învățământ și derularea reformelor. Trebuie identificat cât la sută din cei pregătiți într-o anumită specializare, meserie etc. și lucrează în domeniul în care s-au pregătit. Reabilitarea din mers este o boală a învățământului românesc care nu poate fi vindecată atât timp cât cei care hotărăsc destinele acestuia nu vor să vadă eficiența lui pentru țară în prezent și în viitor.

De la necesarul pentru comunitate putem porni la obiective, conținuturi și evaluările care le vom face. În caz contrar nu facem altceva decât numai irosim: fondurile țării, timpul și energia copiilor și banii părinților.

Suntem ceea ce evaluăm și apreciem cu calificative maxime!

Evaluarea are un rol decisiv în direcționarea demersului didactic și în dirijarea individului pe anumite căi de parcurs în viață prin imensa ei forță de selectare. Nu metodele și instrumentele de evaluare sunt esențiale. **Stabilirea destinului individului realizată de instituția care deține controlul evaluării și care impune: Ce se evaluează, cât trebuie știut, ce abilități și deprinderi sunt necesare pentru nota maximă?** Multe din problemele învățământului își au originea în complexul sistem de evaluare încă aflat în afara intereselor comunității. În consecință atât elevul cât și cadrul didactic au fost aruncați într-o stare de incertitudine între ceea ce trebuie și ce se poate.

În prezent, învățământul a alunecat spre un proces instructiv educativ de tip competițional, olimpic ce urmărește obținerea de performanțe fără să se analizeze consecințele, care sunt asemănătoare cu cele ale performerilor sportivi. Se uită că cea mai importantă performanță este de a reuși să ai o viață lungă, prosperă, fericită cu realizări apreciate de comunitate și familie pe toată durata ei.

Trebuie să fim foarte atenți la evaluare. Importantă este evaluarea și efectele sociale pe durate lungi : Cine o face? Cum o face? Pentru cine?, pentru că este pârgă prin care se poate manipula modul de a gândi și a se comporta a generații și generații de absolvenți tot restul vieții, cu influențe majore când vor fi părinți asupra copiilor lor. Acesta este un punct vulnerabil al învățământului românesc.

VI. Concluzii

Succesul unei dezvoltări durabile este condiționat de voința poporului respectiv de a și-o realiza. Pentru aceasta cetățenii trebuie educați, conștientizați de importanța și necesitatea asigurării unui mediu sănătos, sigur, propice existenței vieții în prezent cât și pentru generațiile viitoare.

Este nevoie să fie reînșușite cunoștințe și competențe privind dezvoltarea durabilă, încât individul să devină competent și încrezător, sporindu-i oportunitățile de acțiune pentru o viață productivă și sănătoasă, în armonie cu natura și cu preocupările pentru valorile sociale (reducerea sărăciei, îndatoririle cetățenești, pacea, etica, responsabilitatea, în contextul local și global, democrația și guvernarea, justiția, securitatea, drepturile omului, sănătatea, egalitatea dintre sexe, diversitatea culturală, dezvoltarea rurală și urbană, economia, modelele de producție și de consum, responsabilitatea civică, protecția mediului, managementul resurselor naturale și diversitatea biologică și a naturii).

Este de dorit ca jaloanele EDD în România, ce vor urmări creșterea calității procesului instructiv-educativ, să fie adaptate specificului autohton prin:

- creșterea interesului față de problemele actuale ale societății românești prin dezvoltare profesională în vederea atingerii performanțelor cerute de societate, Asociația Patronatelor și a celorlalți parteneri sociali care investesc în învățământ. Promovarea în educație a primatului interesului național și a principiului subsidiarității;
- progres profesional continuu și de durată concretizat prin performanțe și competențe utile autohtonilor ce să țină pasul cu nevoile societății. Valorificarea potențialului intelectual în folosul societății românești;
- stimularea interesului cadrelor didactice și elevilor pentru Dezvoltări durabile a societății(DDR) și Educației pentru dezvoltare durabilă a societății (EDDR). Cunoștințe și competențe privind dezvoltarea durabilă, făcându-le mai competente și încrezătoare, sporindu-le oportunitățile de acțiune pentru o viață productivă și sănătoasă, în armonie cu natura și cu preocupările pentru valorile sociale;
- stimularea cercetării științifice în rândul elevilor și cadrelor didactice prin: stimularea interesului pentru cunoașterea mediului înconjurător; stimularea creativității elevilor și a cadrelor didactice prin realizarea de lucrări, activități, proiecte etc. pe teme privind DDR și EDDR; îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a conceptelor de DDR și EDDR;
- conștientizarea părinților și a comunității de calitatea muncii desfășurate de elevi și cadrele didactice privind DDR și EDDR; realizarea unor schimburi de idei între elevi, cadre didactice din diferite unități de învățământ din țară.
- conștientizarea părinților și a comunității de problemele majore ale epocii actuale: reducerea sărăciei, îndatoririle cetățenești, pacea, etica, responsabilitatea, în contextul local și global, democrația și guvernarea, justiția, securitatea, drepturile omului, diversitatea culturală, sănătatea, egalitatea dintre sexe, dezvoltarea rurală și urbană, economia, modelele de producție și de consum, responsabilitatea civică, protecția mediului, diversitatea biologică și a naturii, managementul resurselor.

Ca de nenumărate ori în trecut cadrele didactice se află în fața unor noi comenzi sociale ce impun cadrelor didactice o nouă *profesionalizarea a carierei didactice* prin alte activități de formare care să reformeze demersul didactic având în vedere jaloanele:

➤ O însușire temeinică, teoretică și practică, a conceptului de dezvoltare durabilă, a proceselor de dezvoltare durabilă și în special, a aspectelor de dezvoltare durabilă la locul de muncă, precum și a aspectelor specifice domeniului lor de activitate, să fie eficienți și un model de urmat.

➤ O nouă pregătire psihopedagogică, metodică și de specialitate (revizuirea metodelor de predare- învățare- evaluare) având în vedere obiectivele dezvoltării durabile.

➤ Înțelegerea rolului parteneriatului dintre școală și comunitate, necesitatea adaptării curriculum-ului la nevoile comunității locale, a implicării reale în funcționarea și dezvoltarea

serviciului educațional, a asumării, de către autoritățile locale, a responsabilității privind furnizarea de servicii educaționale.

➤ Utilizarea în procesul de predare-învățare a resurselor educaționale locale, învățarea modului cum să fie descoperite și utilizate eficient. Asigurarea coerenței dintre materialele didactice folosite în educația formală și cele folosite în educația non-formală, asigurarea relevanței acestora din perspectiva dezvoltării durabile precum și obținerea lor facilă la nivel local.

➤ O bună cunoaștere în ceea ce privește dezvoltarea durabilă de către toți partenerii educaționali, conștientizarea acestora de efectele deciziilor ce contravin unui proces de dezvoltare durabilă și convingerea să urmeze principiile dezvoltării durabile. Sprijinirea activităților de educație informală și non-formală pentru dezvoltare durabilă.

➤ Formarea motivației pentru implicarea în viața socială a comunității ca domeniu relevant pentru a-și utiliza pregătirea profesională în practică extrașcolară. Manifestarea inițiativei și a disponibilității de a aborda spre rezolvare sarcini ale comunității, situații cotidiene sau probleme practice în care să-și pună în valoare competențele.

➤ Dobândirea de:

- abilități cu caracter social (cultivarea și dezvoltarea unor aptitudini și atitudini socio-profesionale optime, schimbarea mentalităților, colaborarea cu comunitatea într-o manieră care să fie acceptată de comunitate care să conducă la dezvoltarea durabilă a comunității și în creșterea încrederii în școală, încurajarea autorefecției și dezvoltării profesionale);

- abilități cu caracter școlar, ce să conducă la încurajarea autorefecției și dezvoltării profesionale a elevilor. Competențe constructiv-creative, constructiv – acționale; cerute de comanda socială a momentului istoric actual.

Este mai mult decât evident importanța comunicării la clasă și în societate în acest moment istoric al implementării Dezvoltării durabile. Comunicarea va eșua dacă noi cadrele didactice, vom dovedi că: scopul acțiunilor noastre este de a distruge cultura educabililor și a societății în care trăiesc pentru a-i face sclavii altor culturi; și că la nivel de clasă și școală ne lipsește unitatea de acțiune în lipsa unei culturi educaționale la nivel de școală – ca parte a culturii autohtone.

Într-un final, care de fapt nu este final, ci un deschizător de noi abordări a demersului didactic într-un sistem de referință implacabil „axa timpului” cu „...omu-i schimbător, /Pe pământ răătăcitor,” dar dornic de a fi nemuritor prin „binele” lăsat urmașilor urmașilor lui. În acest context, Educația pentru dezvoltarea durabilă este un mare pas în formarea cadrelor didactice care să ofere elevilor lor un parcurs de învățare util, coerent și complet; relevant prin prosperitatea societății și a membrilor ei.

Așteptări dorite de la simpozion ca proces de formare continuă sunt cuprinse în schimbarea unor mentalități și efecte socio-economice pe termen lung.

Pentru cadre didactice: creșterea numărului de cadre didactice care să poată:

- răspunde nevoilor actuale și viitoare ale elevilor și comunității în care lucrează;
- să-și adapteze demersul didactic la contextul socio-economic și cultural al comunității lor;
- să aibă inițiative, schimburi de bune practici și diseminarea rezultatelor muncii lor;
- să găsească soluții de dezvoltare durabilă în adaptarea școlilor la așteptările societății, și la pregătirea elevilor pentru o muncă ce să-i asigure prosperitate lui și familiei sale;
- să-și reazeze sistemul de referință al calității și performanței demersului didactic educativ-instructiv pe coordonatele: dezvoltării socio-economice a țării ce finanțează învățământul; prosperitatea comunității și absolvenților cât și a urmașilor urmașilor lor pe termen lung și foarte lung.

Pentru elevi:

- elevii să devină cetățeni mai conștienți de realitățile înconjurătoare, capabili pentru reușita lor prin muncă competentă și creativi prin soluțiile propuse;

- șanse crescute de a devenii productivi și prosperi în propria lor țară;
- reducerea numărului de absolvenți emigranți, de cetățeni expatriați.

Pentru școală și comunitate:

- curriculum la decizia școlii, curriculum al comunității;
- un nou statut al cadrelor didactice în comunitate, oameni utili comunității.

Pentru „măsurarea” calității și performanței în instrucție și educației:

Nivelul calității și performanței în instrucție și educației este măsurabil, într-un sistem de coordonate a căror axe de coordonate au ca mărimi ce pot fi evaluate ușor: dezvoltarea socio-economică a comunității ce finanțează învățământul; prosperitatea comunității; prosperitatea absolvenților și a urmașilor urmașilor lor pe termen lung și foarte lung; timpul în care se realizează acestea. Sintetic spus: Nivelul calității și performanței în instrucție și educației, eficiența muncii cadrelor didactice, este dată de nivelul de Dezvoltarea Durabilă a Comunității; de prosperitatea acesteia.

Profesor metodist
Laurențiu Jude

FIȘĂ DE ÎNSCRIERE

SIMPOZIONUL
„Educație pentru dezvoltare durabilă a României - în context european”
ediția a VI-a, 28 noiembrie 2014

NUME ȘI PRENUME:.....

Profesia: .....

Numele unității de învățământ: .....

Adresa participantului:

Localitatea....., cod poștal .....

Str....., bl....., sc....., etj....., ap....., județul .....

Telefon (personal / de contact) : .....

E-mail: .....

Secțiunea .....

Titlul lucrării: .....

Mod de participare: directă   indirectă

Sunt de acord cu publicarea materialului trimis pe pagina web a CCD Alba. Responsabilitatea celor scrise în material revine exclusiv autorului / autorilor, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a drepturilor de autor, editura „Universul Școlii” Alba nefiind implicată financiar în eventualele litigii. Copy right-ul va fi asigurat de către autor. Materialele primite nu se restituie autorilor.

Sunt de acord .....

Nu sunt de acord .....

Data,

Semnătura,